

การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด DEVELOPMENTS OF LEARNING ORGANIZATION MODEL FOR PROVINCIAL KINDERGARTENS

ถวัลย์ ทองมี¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 670 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มี 10 องค์ประกอบ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านบุคคล ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การมีจิตสำนึก การมีคุณธรรม การเรียนรู้ ความคิดเชิงระบบ การมีสุขภาพดี และด้านสถานศึกษา ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ เทคโนโลยี โครงสร้างสถานศึกษา และการจัดการความรู้

2. รูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ : องค์กรแห่งการเรียนรู้, โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

Abstract

The objectives of this research were to : 1) develop a learning organization model of provincial kindergartens, and; 2) investigate the agreement between the learning organization model of provincial kindergartens and authentic data. The samples were 660 administrations and teachers of provincial kindergartens. The research instruments were a questionnaire and an interview inventory. The statistics used for data analyses were frequency, percentage, mean, standard deviation, verifying factor analysis, and content analysis was used with the data obtained from the interview and group discussion.

The results were as follows:

1. The model of the learning organization of the provincial kindergartens was composed of 10 factors; the personnel aspects included having leadership, consciousness, virtue, learning, systematic thinking, and good health; and the educational institution aspects included having vision, technology, educational institution structure, and knowledge management.

2. According to the model of the learning organization of the provincial kindergartens and the authentic data, the investigation showed the model of the learning organization of the provincial kindergartens harmoniously agreed with the authentic data.

Key Words : learning organization, provincial kindergarten

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

บทนำ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาตลอดมา มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การศึกษาไทยได้ก้าวหน้าไปมาก ปัจจุบันเยาวชนไทยมีสิทธิ เสรีภาพเสมอกันในการศึกษาเล่าเรียน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 49 ได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550: 15) และต่อมารัฐบาล สมัยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายเพิ่มเติมให้เรียนโดยไม่ต้องเก็บค่าเล่าเรียนไม่น้อยกว่าสิบห้าปี โดยจัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, 2551:11) ฉะนั้นหากนโยบายดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จ ประชากรชาวไทยก็จะเป็นผู้ที่มีคุณภาพมีปัญญารู้ มีความเข้มแข็ง และมีภูมิคุ้มกัน สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกาภิวัตน์ได้อย่างเป็นสุขและมีความสุขแท้จริง การที่จะจัดให้ประชากรชาวไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามนโยบายดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องเป็นการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนการศึกษาระดับอื่น เพราะการศึกษาทั้งสองระดับนี้มีความสำคัญ เป็นการวางรากฐานให้เยาวชนได้เกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ที่ดีในจุดเริ่มต้นของชีวิต การเรียนรู้ในระบบโรงเรียน และเป็นการสร้างพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และประการที่สำคัญก็คือมีสถานศึกษาเพียงพอที่จะรับนักเรียนทั้งสองระดับนี้ ได้อย่างทั่วถึงทุกคน ทุกพื้นที่ ครอบคลุมทั้งประเทศ

การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น สถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญที่จะจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ตามที่หลักสูตรกำหนดอย่างมีคุณภาพ และจะต้องก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว และการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นวิธีการหนึ่งที่มีความสำคัญและจะก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เนื่องจากสถานศึกษาเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียนและผู้ปกครองควรจะได้รับการส่งเสริมให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ยิ่งกว่าองค์กรประเภทใดๆ (สมคิด สร้อยน้ำ, 2542:2) โดยผู้วิจัยเชื่อว่า โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดมีพื้นฐานดี มีมาตรฐาน

เดิมอยู่ข้างแล้ว หากนำมาพัฒนาตามทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างบูรณาการที่ผสมผสานอย่างสอดคล้องกันดีแล้วจะเป็นการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีปัญญารู้ และมีภูมิคุ้มกัน จะสามารถพัฒนาโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดให้มีความโดดเด่นน่าสนใจและเป็นที่เชื่อถือแก่โรงเรียนทั่วไปและเหมาะสมที่จะเป็นโรงเรียนต้นแบบและสามารถเป็นโรงเรียนตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการ

การวิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงทฤษฎีเพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงทฤษฎีประกอบด้วย

1.1 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และหลักการ

1.1.1 ศึกษาแนวคิดในเชิงทฤษฎี หลักการ จากตำรา หนังสือวิชาการ วารสารและงานวิจัยของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1.1.2 ศึกษาแนวคิดจากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 20 คน เพื่อทราบนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แนวคิด และขบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

1.2 นำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ที่ได้มาสร้างรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) ให้องค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 10 องค์ประกอบ คือ 1) การเรียนรู้ 2) ภาวะผู้นำ 3) การมีสุขภาพที่ดี 4) การมีคุณธรรม 5) การมีจิตสำนึก 6) การคิดเชิงระบบ

7) โครงสร้างองค์การ 8) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 9) การจัดการความรู้ 10) เทคโนโลยี

1.3 นำร่างองค์ประกอบรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎี เสนอที่ประชุมสัมมนา ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มวิชาการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 134 คน เพื่อวิพากษ์ความเหมาะสมขององค์ประกอบเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

1.4 นำร่างองค์ประกอบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเสนอที่ประชุมสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 10 คน พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม ได้รูปแบบองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ด้าน 10 องค์ประกอบ คือ 1. ด้านบุคคล มี 6 องค์ประกอบ 1) การเรียนรู้ 2) ภาวะผู้นำ 3) การมีสุขภาพที่ดี 4) การมีคุณธรรม 5) การมีจิตสำนึก 6) การคิดเชิงระบบ 2. ด้านโครงสร้าง มี 4 องค์ประกอบ 1) โครงสร้างของโรงเรียน 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 3) การจัดการความรู้ 4) เทคโนโลยี

ตอนที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.2 การตรวจสอบตัวบ่งชี้ของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ในด้านความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความถูกต้องและการใช้ประโยชน์

ขั้นตอนที่ 2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดทั่วประเทศที่มีโรงเรียนรวม 80 โรงเรียน ประชากรโรงเรียนละ 10 คน รวมเป็นประชากรจำนวน 800 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ

1) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน โดยเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540:303) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 66 โรงเรียน ประชากรโรงเรียนละ 10 คน จะเป็นประชากร จำนวน 660 คน

2) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทย มี 6 ภาค ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ภาคเหนือ 7 โรงเรียน ภาคกลาง 21+2 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 16+1 โรงเรียน ภาคตะวันออก 6 โรงเรียน ภาคตะวันตก 4 โรงเรียน และภาคใต้ 12+1 โรงเรียน รวม 70 โรงเรียน (เนื่องจากจำนวนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในแต่ละภาคต่างกันมาก เพื่อความสมดุลของข้อมูลจึงเพิ่มภาคกลาง 2 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จังหวัด ภาคใต้ 1 จังหวัด รวม 70 จังหวัด จำนวนโรงเรียน 70 โรงเรียน ประชากรโรงเรียนละ 10 คน รวมเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 700 คน

3) กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

(1) กลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อตอบแบบสอบถาม ใช้สุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนๆละ 10 คน จำนวน 700 คน

(2) ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้และการบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อการสัมภาษณ์ใช้การเลือกแบบเจาะจง จำนวน 20 คน

(3) ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มวิชาการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 134 คน เพื่อสัมภาษณ์พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมขององค์ประกอบ

4) ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้และการบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 10 คน เพื่อประชุมสนทนากลุ่มพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมขององค์ประกอบ

5) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้และผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดใช้การเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้คือ

3.1 กรอบแนวคำถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้เพื่อการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 20 คน

3.2 ประเด็นการสนทนากลุ่มใช้เพื่อการประชุม
สนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน

3.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม
ของการเป็นองค์ประกอบของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน
ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็น
แบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด
แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ

3.4 แบบสอบถามความเหมาะสมของตัวบ่งชี้
ของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนอนุบาลประจำ
จังหวัดในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง
และการใช้ประโยชน์

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

4.1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร
และจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ร่างรูปแบบองค์กรแห่ง
การเรียนรู้เชิงทฤษฎี และนำเสนอที่ประชุมสัมมนา ผู้อำนวยการ
การ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มวิชาการ โรงเรียนอนุบาล
ประจำจังหวัด จำนวน 134 คน พิจารณาความเที่ยงตรงในเชิง
เนื้อหาและความเหมาะสมเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือในการวิจัย
คือแบบสอบถาม เพื่อนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลและแนวความคิด
ของกลุ่มประชากรที่ศึกษา

4.2 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่
ต้องและความเหมาะสมแล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ
องค์กรแห่งการเรียนรู้และการบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำ
จังหวัดจำนวน 10 ท่าน ประชุมสนทนากลุ่ม พิจารณาความถูก
ต้องเชิงเนื้อหาและความเหมาะสม

4.3 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมงานวิจัยตรวจสอบแล้วนำเสนอ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกประเมิน
ความสอดคล้อง (IOC) สถิติที่ใช้เป็นสถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย
โดยค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเหมาะสม
(ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ เหมาะสม+1 ไม่แน่ใจ 0 และไม่เหมาะสม
-1) โรวีนลีย์และแฮมเบลตัน (Rovinnelli and Hanbleton อ้าง
ใน บุญสม ศรีสะอาด, 2535:60-61) ได้เครื่องมือฉบับที่สมบูรณ์
เพื่อดำเนินการต่อไป

4.4 นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว
นำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแก้ไขแล้วนำ
ไปทดลอง (Try Out) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้
กับบุคลากรของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดราชบุรี ที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์
หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธี
ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ 0.98

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนส่งแบบสอบถามเพื่อ
เก็บข้อมูลทำคุณนิตินิพนธ์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม และหนังสือแนะนำตัวของผู้วิจัยเอง

5.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บ
ข้อมูลและหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยพร้อมแบบสอบถามทาง
ไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 70 โรงเรียนๆละ 10 ชุด รวม 700 ชุด ให้ช่วย
เก็บข้อมูลให้แล้วส่งกลับทางไปรษณีย์มายังผู้วิจัยโดยตรงตาม
ที่อยู่ที่คุณวิจัยจัดพิมพ์หน้าของส่งไปให้พร้อมกัน

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
และผู้เชี่ยวชาญใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพ
ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา
ตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์
โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบ
ของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำ
จังหวัด ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ
วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)
ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

6.4 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม
ของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำ
จังหวัดใช้วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

6.5 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของรูปแบบองค์กร
แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โดยผู้ทรง
คุณวุฒิจำนวน 10 คน ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความถูกต้องและการใช้ประโยชน์ ใช้ค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

พบว่า 1. การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเป็น องค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาล
ประจำจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเป็นองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวม
และจำแนกตามรายด้าน

องค์ประกอบองค์กรแห่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย	ลำดับที่
1. ด้านบุคคล				
1. ด้านการเรียนรู้	4.17	.448	มาก	4
2. ด้านภาวะผู้นำ	4.26	.554	มาก	1
3. ด้านการมีสุขภาพดี	3.89	.585	มาก	6
4. ด้านการมีคุณธรรม	4.20	.486	มาก	3
5. ด้านการมีจิตสำนึก	4.26	.518	มาก	1
6. ด้านความคิดเชิงระบบ	4.11	.505	มาก	5
ภาพรวมด้านบุคคล	4.15	.428	มาก	มาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการเป็นองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวม
และจำแนกตามรายด้าน (ต่อ)

องค์ประกอบองค์กรแห่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย	ลำดับที่
2. โครงสร้างสถานศึกษา				
1. โครงสร้างสถานศึกษา	4.15	.530	มาก	3
2. ด้านการมีส่วนร่วม	4.27	.514	มาก	1
3. ด้านการจัดการความรู้	4.11	.564	มาก	4
4. ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้	4.17	.599	มาก	2
ภาพรวมโครงสร้างสถานศึกษา	4.17	.495	มาก	มาก
ภาพรวมทั้งหมด	4.16	.436	มาก	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่าผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมการเป็นองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายด้าน ด้านบุคคล พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ และด้านการมีจิตสำนึก ($\bar{X} = 4.26$ เท่ากัน) ด้านการมีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$) ด้านการคิดเชิงระบบ ($\bar{X} = 4.11$) และด้านการมีสุขภาพดี

($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายด้าน โครงสร้างสถานศึกษา พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ($\bar{X} = 4.17$) โครงสร้างสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.15$) และด้านการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.11$)

2. ผลการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์

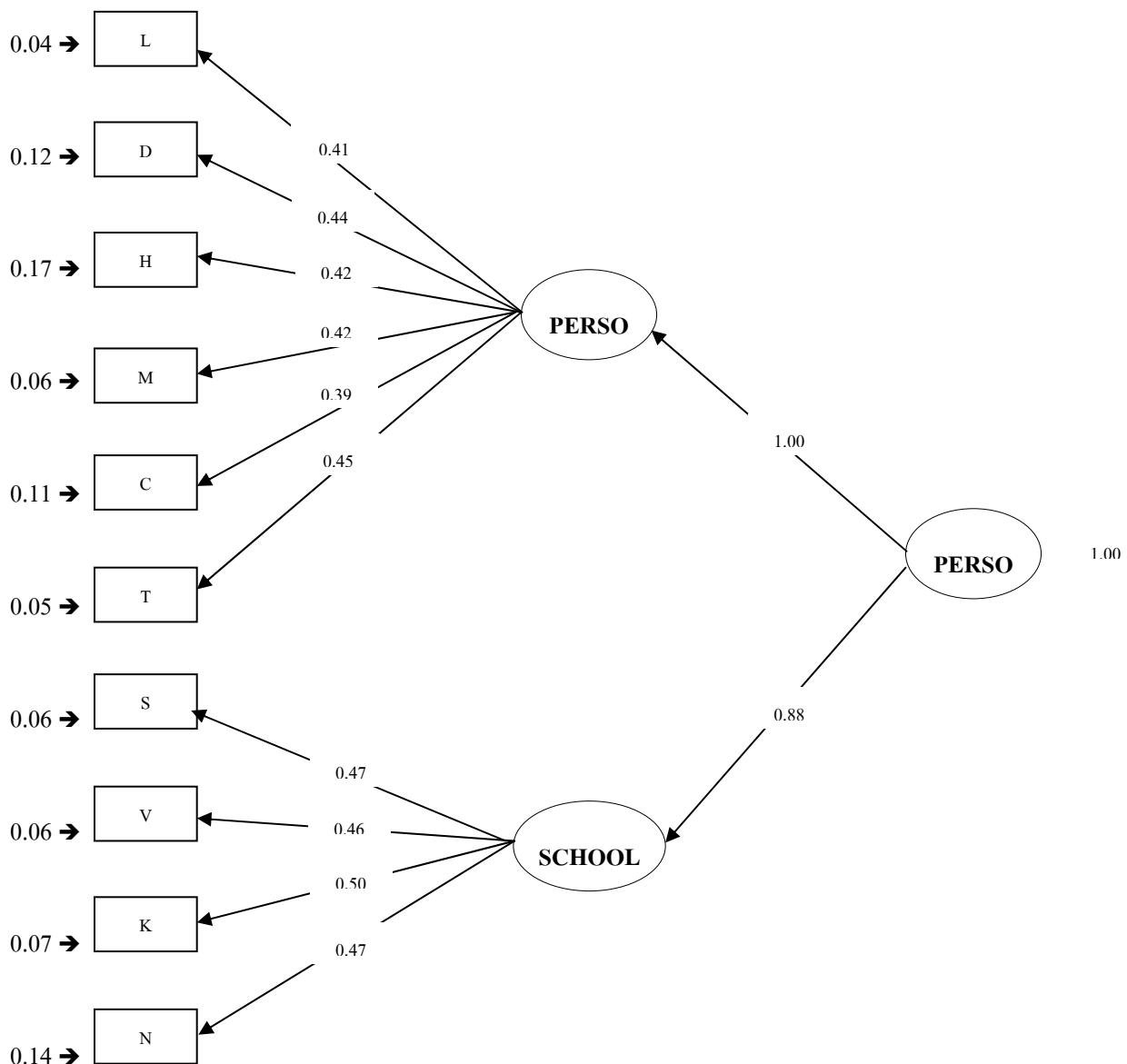
ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีตัวแปรองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด (LOPK) เป็นตัวแปรแฝงภายนอก ประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายใน จำนวน 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรแฝงภายในด้านบุคคล (PERSON) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านการเรียนรู้ (LEARN) ด้านภาวะผู้นำ

(LEADER) ด้านการมีสุขภาพดี (HEALTH) ด้านการมีจิตสำนึก (MENTAL) ด้านการคิดเชิงระบบ (SYSTEM) และตัวแปรแฝงภายในโครงสร้างสถานศึกษา (SCHOOL) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรโครงสร้างสถานศึกษา (STRUCT) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (VISION) ด้านการจัดการความรู้ (KM) ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ (TECHNO) ดังมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 นำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ			R ²
	Be	SE	t	
ตัวแปรแฝงภายนอก(LOPK)				
PERSON	1.00	0.04	23.66	1
SCHOOL	0.88	0.04	21.44	0.78
L	0.41	-	-	0.82
D	0.44	0.02	20.90	0.62
H	0.42	0.02	17.34	0.51
M	0.42	0.02	24.12	0.74
C	0.39	0.02	20.52	0.58
T	0.45	0.02	20.84	0.80
S	0.47	-	-	0.78
V	0.46	0.02	27.58	0.78
K	0.50	0.02	23.98	0.79
N	0.47	0.02	19.75	0.62
X ² = 0.07 df = 1 p = 0.7846 RMSEA = .000 GFI = 1.000 AGFI = 1.00 RMR = 0.00055				

**p < .01

Chi-Square = 0.07, df = 1, P-value = 0.78476, RMSEA = 0.000

แผนภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ผลการวิเคราะห์การตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบไค-สแควร์ ($X^2 = 0.07$ df=1 p=0.78476 RMSEA= 0.000) ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 และดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.00055 แสดงว่าโมเดลการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนัก

องค์ประกอบของตัวแปรภายนอกพบว่า ตัวแปรภายในทั้งสองตัวแปร ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายในด้านบุคคล และตัวแปรแฝงภายในโครงสร้างสถานศึกษา มีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายในพบว่าตัวแปรแฝงภายในด้านบุคคล น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวก มีค่ามากที่สุดเท่ากับ 0.45 น้อยที่สุดเท่ากับ 0.39 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือ ตัวแปรด้านการคิดเชิงระบบ มีค่าเท่ากับ 0.45 รองลงมาคือ ตัวแปรด้านภาวะผู้นำ มี

ค่าเท่ากับ 0.44 ตัวแปรแฝงภายในโครงสร้างสถานศึกษาน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวก มีค่ามากที่สุดเท่ากับ 0.50 น้อยที่สุดเท่ากับ 0.46 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดคือตัวแปรด้านการจัดการความรู้ มีค่าเท่ากับ 0.50 รองลงมาคือตัวแปร โครงสร้างสถานศึกษาและตัวแปรด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ มีค่าเท่ากับ 0.47 เท่ากัน แสดงให้เห็นว่าตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญขององค์ประกอบรวมของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ดังแสดงในตารางที่ 2 และแผนภาพที่ 1

3. การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผลการวิจัยรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ทั้ง 10 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการเรียนรู้ 2) ด้านภาวะผู้นำ 3) ด้านการมีสุขภาพที่ดี 4) การมีคุณธรรม 5) ด้านการมีจิตสำนึก 6) ด้านการคิดเชิงระบบ 7) โครงสร้างโรงเรียน 8) ด้านการมีส่วนร่วม 9) ด้านการจัดการความรู้ 10) ด้านเทคโนโลยี ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและเป็นประโยชน์

การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบผลการวิจัยรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ในทั้ง 10 องค์ประกอบ ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์ มีความเหมาะสม

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดนี้ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายออกเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นแรกเกี่ยวกับผลการศึกษาความเหมาะสมการเป็นองค์ประกอบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ประเด็นที่สองเกี่ยวกับผลการศึกษาความสอดคล้องของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จะกล่าวตามลำดับต่อไปนี้

ประเด็นแรก เกี่ยวกับการศึกษาความเหมาะสมการเป็นองค์ประกอบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอตามองค์ประกอบหลักจำนวน 2 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 10 องค์ประกอบ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าโมเดลโครงสร้างเชิงเส้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1. องค์ประกอบด้านบุคคล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำ

จังหวัด โดยที่น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวความคิดของ(มาร์ควอร์ท,2548:50) ที่กำหนดให้คนเป็นองค์ประกอบ 1 ใน 5 ประการขององค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของเซ็งเก้ (Senge, 1996:6) ที่กำหนดวินัย 5 ประการขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ด้านความมุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ 2) ด้านรูปแบบการคิด 3) ด้านการสร้างและการสานวิสัยทัศน์ 4) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 5) ด้านความคิดเชิงระบบ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลในองค์กรทั้ง 5 ประการ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศศกร ไชยคำหาญ (2550:218) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานประกอบด้วย 9 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) โครงสร้างที่เหมาะสมขององค์กร 2) การคิดอย่างเป็นระบบ 3) กลยุทธ์ขององค์กร 4) วัฒนธรรมการเรียนรู้ 5) การพัฒนาบุคลากร 6) การทำงานเป็นทีม 7) การมีส่วนร่วม 8) การสร้างบรรยากาศในองค์กร และ 9) การสร้างและถ่ายโอนความรู้ ที่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอยู่ 3 ด้าน คือ 1) การคิดอย่างเป็นระบบ 2) การพัฒนาบุคลากร และ 3) การทำงานเป็นทีม เช่นเดียวกับผลการวิจัยเรื่องตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานในจังหวัดภาคใต้ของสุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ (2547:183) ที่พบว่าภาวะผู้นำเป็นองค์ประกอบหลัก 1 ใน 5 และจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมการเป็นองค์ประกอบของรูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ด้านบุคคลพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งการตรวจสอบผลการวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบุคคล ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์พบว่าองค์ประกอบด้านบุคคล โดยภาพรวมมีค่าร้อยละ 96.18 96.89 97.33 และ 97.76 ตามลำดับ

2. องค์ประกอบหลักด้านโครงสร้างสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โดยที่น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ(มาร์ควอร์ท,2548:50) ที่กำหนดให้ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการจัดการความรู้ และด้านเทคโนโลยี เป็นองค์ประกอบ 3 ใน 5 ประการขององค์กรแห่งการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของเซ็งเก้ (Senge, 1990:6-8) ที่ได้กำหนดวินัย 5 ประการขององค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยได้กำหนดให้การสร้างและการสานวิสัยทัศน์เป็นองค์ประกอบ 1 ใน 5 ประการขององค์ประกอบของ

องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศกร ไชยคำหาญ (2550:218) ที่พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 9 ปัจจัย โดยมีปัจจัยด้านโครงสร้างของโรงเรียน 5 ใน 9 ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์ประกอบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ 1) โครงสร้างที่เหมาะสมขององค์กร 2) กลยุทธ์ขององค์กร 3) การมีส่วนร่วม 4) การสร้างบรรยากาศในองค์กร และ 5) การสร้างและธำรงอินทราธรรม และสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดภาคใต้ของสุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ (2547:183) ที่พบว่าตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดภาคใต้ ที่เกี่ยวกับด้านโครงสร้างโรงเรียนที่สำคัญ คือ 1) การจัดการความรู้ 2) องค์กร และ 3) ด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลัก 3 ใน 5 ประการของการเป็นองค์กรประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้และจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมการเป็นองค์ประกอบของรูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ด้านโครงสร้างของโรงเรียนพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งการตรวจสอบผลการวิจัยในด้าน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์พบว่าองค์ประกอบด้านบุคคล โดยภาพรวมมีค่าร้อยละ 97.98 96.78 93.96 และ 93.64 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบ ผลการวิจัยรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ความถูกต้อง การใช้ประโยชน์ที่พบว่ามีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความถูกต้อง แยกเป็นรายองค์ประกอบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทั้ง 10 องค์ประกอบ และในภาพรวมมีความเหมาะสมในการเป็นองค์ประกอบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนได้ และจะทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ด้วยความมั่นใจ และจะทำให้การพัฒนาโรงเรียนประสบความสำเร็จ

การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีตัวแปรการเป็นองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาล

ประจำจังหวัดเป็นตัวแปรภายนอก ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักการเป็นตัวแปรแขนงภายใน จำนวน 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรแขนงภายในด้านบุคคล ประกอบด้วยตัวแปรย่อยที่สังเกตได้จำนวน 6 ตัวแปร คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการมีสุขภาพที่ดี ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีจิตสำนึก ด้านความคิดเชิงระบบ ส่วนตัวแปรภายนอก ด้านโครงสร้างสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านโครงสร้างสถานศึกษา ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการจัดการความรู้ และด้านเทคโนโลยี การวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมพัทธ์ ตั้งแต่ 0.457 ถึง 0.99 ลักษณะความสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์ทางบวก ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผลการวิจัยพบว่าความตรงของโมเดลมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้มาเป็นพื้นฐานและนำมาวิเคราะห์ผสมผสานกับหลักวิชาการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือของการพัฒนาและเป็นแนวทางให้ผู้สนใจในรูปแบบดังกล่าวนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของบุคคลให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียน ดังนี้

1.1 โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดควรนำรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปพัฒนาโรงเรียนของตนเองเพื่อใช้เป็นต้นแบบและเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่นๆ

1.2 การนำรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้นั้น อาจจะใช้องค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบไปพัฒนาพร้อมกันทั้งหมดหรืออาจจะค่อยๆพัฒนาไปโดยไม่ต้องพร้อมกัน

ที่เดียวทั้งหมดก็ได้

1.3 การนำรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ ควรมีการจัดฝึกอบรม ประชุมสัมมนา มีการสื่อสาร แลกเปลี่ยน ความรู้ซึ่งกันและกันแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนให้มีความรู้ มีความเข้าใจในเรื่องรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเป็นอย่างดี

1.4 การนำรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรของโรงเรียน ควรมีการกำหนด วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และมีการวางแผนร่วมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจและปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน

1.5 ผู้บริหารการศึกษาระดับสูง ควรมีการให้การสนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดได้นำรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดไปพัฒนาโรงเรียนของตน

1.6 ผู้บริหารครูผู้สอนและบุคลากรของโรงเรียน ควรร่วมกันสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้ส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้บุคลากรสามารถศึกษาหาความรู้ได้ตลอดเวลาจะก่อให้เกิดมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และงานในหน้าที่ให้ดีขึ้นสามารถที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

1.7 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนได้นำความรู้ที่มีอยู่ในตนเองหรือในงานที่ตนรับผิดชอบไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการปฏิบัติงานหรือให้มีการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมงานเพื่อเป็นการขยายขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

1.8 การนำรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดนี้ไปพัฒนาโรงเรียนเพื่อก้าวสู่การเป็นสังคมอาเซียนและก้าวสู่มาตรฐานสากล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อื่นๆต่อไป

2.2 ควรนำรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปทดลอง และประเมินผลเพื่อเป็นการตรวจสอบผลการวิจัยครั้งนี้อีกครั้งหนึ่ง

2.3 ควรมีการวิจัยโรงเรียนหรือองค์กรที่ใช้รูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พัฒนาเปรียบเทียบกับโรงเรียนหรือองค์กรที่ไม่ใช้รูปแบบนี้พัฒนา

2.4 ควรมีการวิจัยในสถานศึกษาหรือองค์กรการที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือองค์กรอย่างไร

2.5 ควรทำการวิจัยถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียนหรือองค์กรตามรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อจะได้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.6 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือองค์กรกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ในระดับเดียวกันหรือต่างระดับกัน

สรุป

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิดในเชิงทฤษฎี หลักการจากตำรา หนังสือวิชาการ วรรณกรรมและงานวิจัยของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) ศึกษาแนวคิดจากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 20 คน เพื่อทราบนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แนวคิด และ ขบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 3) นำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ที่ได้มาสร้างรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) ได้องค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 10 องค์ประกอบ คือ (1) การเรียนรู้ (2) ภาวะผู้นำ (3) การมีสุขภาพที่ดี (4) การมีคุณธรรม (5) การมีจิตสำนึก (6) การคิดเชิงระบบ (7) โครงสร้างองค์กร (8) การมีวิสัยทัศน์ร่วม (9) การจัดการความรู้ (10) เทคโนโลยี 4) นำร่างองค์ประกอบรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎี เสนอที่ประชุมสัมมนา ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มวิชาการ โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 134 คน เพื่อวิพากษ์ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 5) นำร่างองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เสนอที่ประชุมสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 10 คน พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม ได้รูปแบบองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ แบ่งเป็น

2 ด้าน 10 องค์ประกอบ คือ 1. ด้านบุคคล มี 6 องค์ประกอบ (1) การเรียนรู้ (2) ภาวะผู้นำ (3) การมีสุขภาพที่ดี (4) การมีคุณธรรม (5) การมีจิตสำนึก (6) การคิดเชิงระบบ 2. ด้านโครงสร้าง มี 4 องค์ประกอบ (1) โครงสร้างของโรงเรียน (2) การมีวิสัยทัศน์ร่วม (3) การจัดการความรู้ (4) เทคโนโลยี

2. การตรวจสอบรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ดำเนินการโดย 1. การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2. การตรวจสอบตัวบ่งชี้ของรูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. 2542.

กระทรวงแรงงาน. 2552 : <<http://www.kriegsak.com/index.phpm?components>>

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 3 ภารกิจของนักบริหารการศึกษา ผู้นำการเปลี่ยนแปลงการศึกษาวันนี้. (27 ธันวาคม 2544-3 มกราคม 2545), 28.

กรรชิต มัลลียงศ์. ไอทีเพื่อการศึกษาในเอกสารประกอบการสัมมนาผู้สตรรรษาใหม่แห่งสังคมสารสนเทศ : ไอทีเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ : เนกเทค, 2540.

จินตนา ศักดิ์ภู่อารม. การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐบาลในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

จุลศักดิ์ ชาญณรงค์. การศึกษาโครงสร้างองค์การของส่วนราชการภาครัฐ รายงานผลการวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 2548.

ธรรมราโชวาท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในรัชกาลปัจจุบัน. พระบรมราชโองการ (พิมพ์เป็นที่ระลึกงานทอดกฐินธรรมสภา ปี 2549) วันเสาร์ที่ 21 ตุลาคม พุทธศักราช 2549 ณ วัดธรรมมาธิปไตย อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิษฐ์. 2549.

รุ่ง แก้วแดง. ผู้รวบรวม, คุณหญิงเบญจา แสงมะลิ ปรมาจารย์ด้านอนุบาลศึกษาไทย ในที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิงเบญจา แสงมะลิ. กรุงเทพฯ. (2550) หน้า 38.

วิระพล สารบรรณ. การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 3 ขวบ) จังหวัดหนองคาย. (ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยการศึกษา การศาสนา และศิลปวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2547).

สมคิด สร้อยน้ำ. การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.

สมชัย วงนาคะ. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคเหนือ เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สุวิทย์ เมษินทรีย์. จุดเปลี่ยนประเทศไทยเศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์. บริษัท สยาม เอ็ม แอนด์ บีพับลิชชิ่ง จำกัด, 2549.

สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์. การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดภาคใต้. ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

สมาน อัสวภูมิ. การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4 อุบลราชธานี : หจก.อุบลกิจ ออฟเซตการพิมพ์, 2551.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 : <<http://www.km.phetchabum2.met2.net>>

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. ประมวลกฎหมายการศึกษาเล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพฯ : 2548.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. นโยบายและแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด, 2554.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2553-2554 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2553-2554)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. การประเมินรอบสองปี 2548-2551. กรุงเทพมหานคร. 2552.

_____. สถิติการศึกษาของประเทศไทยปีการศึกษา 2552. พิมพ์ครั้งที่ 1. บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด, 2553.

_____. (2552). อันใดเล่าจะนำชาติชนธาดเท่าการศึกษา, พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน, พระราชทานแก่ครูใหญ่และนักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2520, 2552.
- _____. กรอบและทิศทางการพัฒนาการศึกษา. (2551) โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิมพ์ครั้งที่ 2.
- _____. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, 2551.
- _____. สถิติการศึกษาของประเทศไทยประถมศึกษา 2550. สำนักพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 76/2551.
- _____. สถานการณ์ การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ.2550. สำนักพิมพ์ บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด. พิมพ์ครั้งที่ 2. 2552.
- _____. (2548). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. สำนักพิมพ์ บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ศศกร ไชยคำหาร. 2552. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. ภาคนิพนธ์ปริญญาคุณวุฒบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.
- สันสนีย์ จะสุวรรณ. 2550: การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. ภาคนิพนธ์ปริญญาคุณวุฒบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- อภิสทิธิ เวชชาชีวะ. คำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีต่อรัฐสภา. สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. 2551.
- Argyris c. & Schon QC. **Organization Learning Theory, Method, and Practices.** MA : Addison, Wesley, 1996.
- Best, J.W. & Kahn J.V.(1993). Research In Education. 7th ed. *oston:Allyn and Bacon.
- Daft, Richard L. **Leadership Theory and Practice.** Orlando. F L : Dryder. 1999.
- Garvin, D.A. **Building a Learning Organization.** Harvard Business Review, (July-August), 1993.
- Margnardt Michael J. **Building the Learning Organization.** New York : McGraw-Hill, 1996.
- Marguardt & Reynolds. **The Global Learning Organization.** New York : Irwin, 1994.
- Michael J Marguardt (2548). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ แปลจาก Building The Learning Organization โดย บดินทร์ วิจารย์ ผู้เรียบเรียง วีรฐ มาชะศิริานนท์ ธรรมกมลการพิมพ์, บริษัทเอกเปอร์เน็ท จำกัด.
- Senge, Peter M. **The Fifth Discipline Field book.** New York Doubleday, 1994.
- _____. **The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization.** New York Bonbleday Commrency, 1990.

